

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – III. RAZRED

XXVII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2022.)

DRŽAVNA RAZINA

Ispit ima 34 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 100 bodova. Bodovna vrijednost zadatka navedena je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja navedeni su u zagradi ili odvojeni kosom crtom.**

1. zadatak

- Dan planeta **Z**emlje
- Konferenciji **U**jedinjenih naroda o okolišu i razvoju
- Riju de **J**aneiru
- Opća skupština
- svemira
- **S**unčeva sustava

- **6 bodova**
- **Svaki u cijelosti točno napisan izraz vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar istoga izraza oduzima se samo jedan bod.**

2. zadatak

Isplaćujući dugove u proizvodima, donosili su vino u mješćićima. Susjed je bio neobične naravi, pravi ćudljivac koji je stalno nešto komentirao, dok se na debelokošćevu licu ništa nije moglo vidjeti.

- **4 boda**
- **Svaka u cijelosti točno napisana riječ vrijedi 1 bod. Za dvije pogreške unutar iste riječi oduzima se samo 1 bod.**

3. zadatak

U pripovijetki *Voda* pripoviedač pripovieda o svojem djetinjstvu. Pripoviedni je glas u 1. licu.

- **4 boda**
- **Svaka u cijelosti točno napisana riječ vrijedi 1 bod.**

4. zadatak

noću – **prilog (prilog vremena)**

onoj – **zamjenica (pokazna zamjenica)**

između – **prijedlog**

čak – **čestica (riječca, partikula)**

- **4 boda**
- **Svaka točno određena vrsta vrijedi 1 bod.**

5. zadatak

svijeća – **ž. r., jd., N**

stolu – **m. r., jd., L**

mu – **m. r., jd., D**

lice – **s. r., jd., A**

ono – **s. r., jd., N**

- **5 bodova**
- **Svaka riječ kojoj su točno određeni i pravopisno točno zapisani i rod i broj i padež vrijedi 1 bod.**

6. zadatak

primjer	glagolski oblik	gramatičke kategorije
<i>(se) začu</i>	aorist	3. l. jd.
<i>jurnuvši</i>	gl. prilog prošli	_____
<i>dođoše</i>	aorist	3. l. mn.
<i>dizale su</i>	perfekt	3. l. mn.
<i>bliješteći</i>	gl. prilog sadašnji	_____
<i>bi bila potrajala</i>	kondicional II. (prošli)	3. l. jd.
<i>se (ne) bijahu dosjetili</i>	pluskvamperfekt	3. l. mn.

- 6 bodova
- Svaki točno ispisan primjer kojemu su točno određeni i glagolski oblik i sve gramatičke kategorije vrijedi 1 bod.
- Priznaju se i točni odgovori napisani točnim kraticama.

7. zadatak

Ako želiš sačuvati zdravlje, napij se svježe vode.

Moguće je nazdraviti i uz čašu vode: „Živio!”

- 3 boda
- Svaki točan glagolski oblik vrijedi 1 bod.

8. zadatak

peče – palatalizacija

mičemo – jotacija

pušu – jotacija

- 3 boda
- Svaka točno određena glasovna promjena vrijedi 1 bod.

9. zadatak

osobne (lične): **ona, je, mu**

povratna: **se**

povratno-posvojna: **svoju**

odnosna: **koji**

neodređena: **nekakva**

- **7 bodova**
- **Svaka točno određena i raspoređena zamjenica vrijedi 1 bod.**

10. zadatak

To je taj cvijet **koji** sam dugo promatrao.

Volim **sve** cvijeće.

Do **njegova** posjeda nije daleko.

- **3 boda**
- **Svaka točno napisana zamjenica vrijedi 1 bod.**

11. zadatak

Svake godine ljeta su sve **suša**.

Svijetlo rublje koje se suši na zraku postaje **žuće**.

Uvijek **radije** boravim u prirodi nego na asfaltu.

- **3 boda**
- **Svaki točno napisan komparativ vrijedi 1 bod.**

12. zadatak

Neke južnoameričke biljke uspijevaju i u našim krajevima.

Zbog hladnih sjevernih vjetrova njujorška je klima oštra.

- 2 boda
- Svaki točno napisan pridjev vrijedi 1 bod.

13. zadatak

spomen-park sjever-sjeveroistok žuto-ljubičaste sat-dva

- 4 boda
- Svaki točno izdvojen i napisan primjer vrijedi 1 bod.

14. zadatak

Dugo sam A i promatrao šumu. (sjedio)

Svako A stablo činilo mi se sve većim. (sljedeće)

Grane su se doimale kao da su međusobno B. (slijepljene)

Da bolje vidim, trebao sam uzeti A lampu. (svjetleću)

- 4 boda
- Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.
- Priznaju se i odgovori ako učenik umjesto slova upiše točnu riječ.

15. zadatak

(-)šum-

- 1 bod
- Točno ispisani korijenski morfem vrijedi 1 bod. Zadatak se priznaje i ako nema spojnice ispred morfema.

16. zadatak

ja mene

- 2 boda
- Svaki točno ispisani supletivni alomorf vrijedi 1 bod.

17. zadatak

I.rečenica: je (najzdravije) piće, bismo trebali konzumirati

II.rečenica: pokazuju, (ne) pije

- 2 boda
- Svi točno ispisani predikati iz svake rečenice vrijede 1 bod.

18. zadatak

jako upravljanje: naišli smo na (prve) proljetnice

slabo upravljanje: šećući parkom

- 2 boda
- Svaki točno ispisan primjer vrijedi 1 bod

19. zadatak

vodootporne – slaganje

vodni – sufiksalna/sufiksacijska (tvorba)

podvodni – prefiksarno-sufiksalna / prefiksacijsko-sufiksacijska (tvorba)

- 3 boda
- Svaki točno određen tvorbeni način vrijedi 1 bod.

20. zadatak

konektori: znači, dakle (ta, u ovome slučaju)

modifikatori: nasreću, bez sumnje

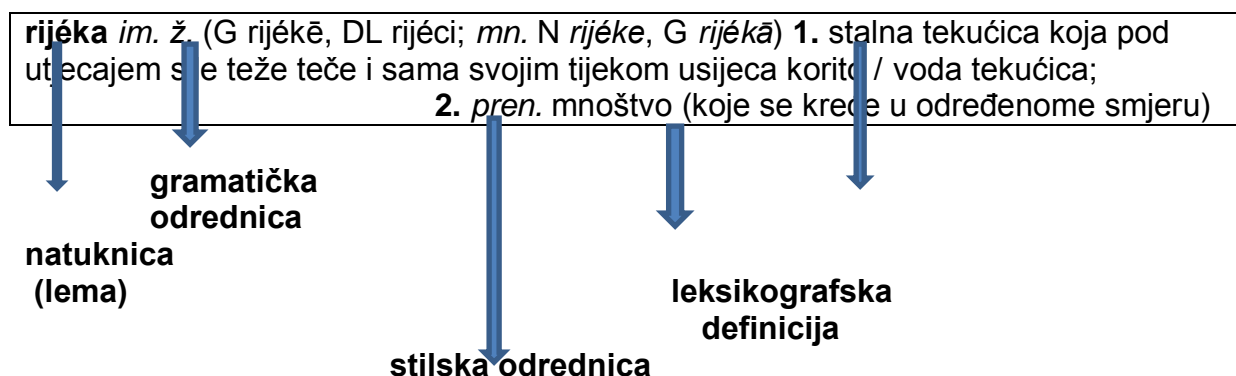
- 4 boda
- Svaki točno ispisan primjer vrijedi 1 bod.

21. zadatak

Prve obronke Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje čuvaju zidine samoborskoga i okićkoga Staroga grada, a na zapadu obližnji ozaljski Stari grad.	nezavisnosložena (suprotna)
Dolina potoka Slapnice posebno je atraktivna.	jednostavna proširena
Potok je dobio ime po brojnim slapištima i kaskadama kojima se voda spušta uskom i dubokom usječenom dolinom duž deset kilometara.	zavisnosložena (atributna)
Najviši je slap u Parku Sopotski slap u Sošicama s padom od 40 metara.	jednostavna proširena

- 4 boda
- Svaka točno određena rečenica vrijedi 1 bod.
- Kao točan odgovor priznaje se nezavisnosložena / zavisnosložena bez određenja vrste, ali ne i obratno. Odrednice suprotna i atributna služe samo kao moguća dopuna.

22. zadatak

- 4 boda
- Svaki točno naveden i označen dio leksikografskoga članka vrijedi 1 bod.
- Natuknica vrijedi 1 bod.
- Gramatička odrednica vrijedi 1 bod ako su navedeni vrsta riječi i rod. Priznaje se ako su kao gramatička odrednica navedeni i padežni oblici. Označavanje naglasaka nije potrebno.
- Stilska odrednica vrijedi 1 bod ako je navedena uz odgovarajuće značenje.
- Leksikografska definicija vrijedi 1 bod. Značenje mora biti smisleno navedeno, ali ne doslovno kao u rječniku.

23. zadatak

- a) administrativni (stil) / administrativno-pravni (stil)
- b) zakonodavno-pravni, diplomatski, poslovni, politički, zakonodavni, osobni/personalni

- 2 boda
- Točno određen stil vrijedi 1 bod.
- Točno navedena tri podstila vrijede 1 bod.

24. zadatak

- a) književnoumjetnički (stil) / književni
- b) slikovitost, riječi u prenesenom značenju

Čitava uvala zatutnji. / Onaj se šum prometne u lomot pa u klopot i u bubnjanje.

- 3 boda
- Točno određen stil vrijedi 1 bod.
Ako je naziv stila napisan sa spojnicom, odgovor se ne priznaje.
- Točno navedeno obilježje i potkrijepljenost primjerom vrijede 2 boda.

25. zadatak

- a) znanstveni (stil) / znanstveno-popularni (stil)
- b) scijentizmi / (stručni) nazivi / (stručni) termini

meteorologija, geofizika, atmosfera, transformacija energije, toplinski režim, cirkulacija atmosfere

- c) objektivnost, točnost, preciznost, scijentizmi / (stručni) nazivi / (stručni) termini, točno određen red riječi, bilješke, autorsko mi, citiranje, navođenje

- 4 boda
- Točno određen stil vrijedi 1 bod.
- Točan naziv izraza vrijedi 1 bod.
- Točno naveden primjer vrijedi 1 bod.
- Dva točno navedena obilježja vrijede 1 bod.

26. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan.

Autor teksta odabire pisanje o meteorologu Milanu Sijerkoviću u povodu njegove smrti.

27. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan. Priznaju se i sva rješenja slična sadržaja.

Autor posebno naglašava Sijerkovićevu genijalnost u poslu.

28. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan. Priznaju se i sva rješenja slična sadržaja.

Sijerković je bio svjestan granica znanosti.

29. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan. Priznaju se i sva rješenja slična sadržaja.

Meteorolog Sijerković često se koristio narodnim poslovicama jer je znao da su u njima ugrađena stoljeća iskustva.

30. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan.

Prema narodnoj poslovice Sveta Kata najavljuje padanje snijega (dolazak zime).

31. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan. Priznaju se i sva rješenja slična sadržaja.

Immanuel Kant definira genijalnost kao inteligenciju koja djeluje kao priroda.

32. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan.

Autor teksta koristi se publicističkim stilom.

33. zadatak

Očekuje se jedan odgovor i on vrijedi 1 bod. Odgovor ne mora biti oblikovan kao cjelovita rečenica. Odgovor mora biti pravopisno i gramatički točan.

Priloženi tekst pripada kolumni. (Priloženi tekst je kolumna.)

34. zadatak

- **Zadatak vrijedi 2 boda.**

Očekuju se dva odgovora i svaki od njih vrijedi 1 bod.

Mogući su odgovori: esej, komentar, kritika, recenzija, diskusija, debata